

[Else-Merete Ross.]

angående statslån og statstilskud til byggeri for mindrebemidlede findes kontrolbestemmelser angående huslejens størrelse og angående avance ved afhændelse af ejendommen. Kontrolbestemmelserne er forskellige for forskellige former for byggeri og stedsevarende for dem, der modtog det højeste tilskud, men begrænset til 12 år for dem, der modtog et tilskud, som var 5 pct. af anskaffessummen lavere end de førstes. Gruppen med de 12-årige kontrolbestemmelser er for længst ude af sagaen, så den kan vi se bort fra, omend med en vis undren over, at de 5 pct.s forskel kunne give dem så langt fordelagtigere vilkår end den anden gruppe.

Gruppen med de tinglyste deklARATIONER om stedsevarende kontrol er blevet behandlet højst forskelligt. Nogle steder er deklARATIONERNE blevet afløst uden betaling af avance eller tilbagebetaling af de i sin tid ydede tilskud. Andre steder er kommunetilskuddet krævet tilbagebetalt, og så har ministeriet også forlangt statstilskuddet tilbagebetalt. For nogle byggeforeningers vedkommende er bestemmelsernes afløsning og foreningens opløsning eller omdannelse gjort betinget af, at der blev indbetalt til det offentlige et beløb, der svarede til forskellen mellem ejendommenes værdi og den oprindelige anskaffessum efter fradrag af tilskud fra det offentlige. Denne forskelligartede fremgangsmåde er sket med kommunernes og ministeriets tilladelse.

Det forekommer mig, at afkald på betaling af avance eller ydet tilskud kan være en ganske rimelig og forståelig praksis set på baggrund af prisudviklingen, men at den åbenbart må være ulovlig. I Københavns kommune har man indtil 1955 haft en noget anden ordning, men den har nok heller ikke været lovlig. Hvorfor der først næsten 40 år efter lovenes gennemførelse i Københavns kommune er blevet nedsat et udvalg til at administrere kontrolbestemmelserne, er der desværre ingen oplysninger om i de ellers så fyldige bemærkninger. Men nok er det, at da udvalget blev nedsat med 6 medlemmer og en formand fra boligministeriet, fik piben en anden lyd. Udvalget holdt sig til lovene og ønskede en praksis, som var i overensstemmelse med dem. Skulle udvalget handle anderledes, end hvad

der var hjemmel for i lovene, måtte disse enten ændres eller ophæves ved nye love. Gennem cirkulærer gjorde udvalget opmærksom på, at deklARATIONERNE ikke fremtidig kan affyses, og at der ved salg af ejendomme nu forlanges afgivet det ved salget fremkomne overskud. Langvarige forhandlinger mellem ministerium og udvalg har ikke fået udvalget til at ændre sin opfattelse, vel at mærke: udvalget minus formanden fra boligministeriet. Resultatet er så blevet det foreliggende lovforslag, og det bøder naturligvis noget på den hårde bestemmelse om afgivelse af overskuddet på salg af ejendomme.

Lovforslaget tilsigter at tilvejebringe en mere ensartet behandling af ejere af ejendomme med disse deklARATIONER. Der står ikke „ensartet“, men „mere ensartet“; forskelsbehandlingen vedvarer, for i bemærkningerne til § 2 står der, at kommunalbestyrelsen kan tillade aflysning efter hidtil i kommunen anvendte retningslinjer. Hvis disse har gået ud på at stille ejeren så gunstigt, at der ikke skulle betales, kan man jo trygt sige, at forskelsbehandlingen fortsætter. Desuden kan man jo ikke ændre, at de folk, der har fået deres forhold ordnet, før dette lovforslag blev fremsat, har fået fordel, som den resterende del af gruppen nu ikke kan få, til trods for at hele gruppen oprindeligt fik deres tilskud under nogenlunde ensartede betingelser.

Det siges, at lovforslaget ikke vil medføre udgifter for statskassen, men derimod indtægter. Det bliver jo også tilfældet for Københavns kommune og for de kommuner, der kunne ønske at ændre deres hidtidige praksis. Det ville være interessant at få et skøn over, hvad de samlede kommunale og statslige indtægter kan beløbe sig til. Deraf måtte det afhænge, om man i udvalget eventuelt kunne tænke sig en ordning, hvorved den resterende gruppe blev stillet mere lige med dem, som har høstet fordel af den sædvaneret, hvis man kan kalde det sådan, som faktisk havde udviklet sig i mange kommuner uden for København.

I København kunne der måske blive tale om gennem lovforslaget at gå tilbage til praksis før 1955. Naturligvis bliver der altid forskel i forholdene før og efter skæringsdagen for et lovforslags ikrafttræden, og